

BESLUIT (EU) 2017/2284 VAN DE RAAD**van 11 december 2017****tot het verlenen van steun aan staten in Afrika, Azië-Stille Oceaan en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied om deel te nemen aan het raadplegingsproces van de voorbereidende groep deskundigen op hoog niveau inzake het splijtstofproductiestopverdrag**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 28, lid 1,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 12 december 2003 heeft de Europese Raad de strategie van de EU ter bestrijding van de verspreiding van massavernietigingswapens („strategie”) aangenomen, waarin in hoofdstuk II maatregelen zijn opgenomen die voor doeltreffend multilateralisme moeten zorgen, hetgeen de hoeksteen vormt van de Europese strategie ter bestrijding van de verspreiding van massavernietigingswapens. Er staat onder meer dat de „EU is gehouden aan het stelsel van multilaterale verdragen dat de wettelijke en normatieve basis biedt voor alle op non-proliferatie gerichte inspanningen”, en „het beleid van de EU houdt in dat er wordt gestreefd naar een internationale overeenkomst inzake een verbod op de productie van splijtstoffen voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen”.
- (2) De EU geeft actief uitvoering aan de strategie en aan de in hoofdstuk III daarvan genoemde maatregelen, met name door financiële middelen vrij te maken voor specifieke projecten die gericht zijn op de versterking van het multilaterale non-proliferatiestelsel en van multilaterale vertrouwenwekkende maatregelen.
- (3) De Raad heeft op 8 december 2008 conclusies aangenomen, alsmede een document getiteld „Nieuwe actielijnen voor de Europese Unie in de strijd tegen de proliferatie van massavernietigingswapens en de overbrengingsmiddelen daarvoor”. In het document zegt de EU onder meer toe zich verder en intensiever in te zullen zetten voor „het aanvangen van onderhandelingen over het FMCT” (het splijtstofproductiestopverdrag).
- (4) De EU heeft op basis van document CD/1299 en het daarin vervatte mandaat consequent aangedrongen op de onmiddellijke aanvang en spoedige afronding van de onderhandelingen over een verdrag over het verbod op de vervaardiging van splijtbare materialen voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen. In dezelfde geest heeft de EU alle leden van de ontwapeningsconferentie (CD) aangemoedigd zich tot het uiterste in te spannen om de impasse in de CD te doorbreken en een alomvattend en evenwichtig werkprogramma aan te nemen, dat onder meer voorziet in de onmiddellijke start van onderhandelingen over een splijtstofproductiestopverdrag (FMCT).
- (5) In 2013 heeft de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (AVVN) een resolutie aangenomen waarbij een Groep van regeringsdeskundigen (GGE) uit 25 staten is opgericht om aanbevelingen te doen over elementen die kunnen bijdragen tot een verdrag over het verbod op de vervaardiging van splijtbare materialen voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen, maar niet om erover te onderhandelen. De GGE heeft haar rapport in 2015 voorgelegd aan de Eerste Commissie van de AVVN (ontwapening).
- (6) In 2016 heeft de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties Resolutie 71/259 aangenomen, getiteld „Verdrag over het verbod op de vervaardiging van splijtbare materialen voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen”. In Resolutie 71/259 wordt de secretaris-generaal verzocht een voorbereidende groep FMCT-deskundigen op hoog niveau op te richten om aanbevelingen te doen over de wezenlijke elementen van een toekomstig, niet-discriminerend, multilateraal en internationaal en effectief controleerbaar verdrag over het verbod op de vervaardiging van splijtbare materialen voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen. De voorbereidende groep FMCT-deskundigen op hoog niveau zal vertegenwoordigers uit 25 staten tellen, en twee informele overlegvergaderingen houden die openstaan voor alle lidstaten van de Verenigde Naties, zodat alle staten aan het FMCT-proces kunnen deelnemen. Verwacht wordt dat de werkzaamheden van de voorbereidende groep zullen leiden tot onderhandelingen over dit belangrijke onderwerp teneinde de nucleaire ontwapening en non-proliferatie verder te bevorderen.
- (7) Bij de stemming steunden alle EU-lidstaten Resolutie 71/259 (2016) van de Algemene Vergadering van de VN over het FMCT, die door Canada, Duitsland en Nederland was ingediend. De resolutie voorziet in een inclusief proces door de organisatie van informele overlegvergaderingen met alle lidstaten van de VN en met de voorzitter

van de voorbereidende groep FMCT-deskundigen op hoog niveau. Verscheidene EU-lidstaten zullen deelnemen aan de werkzaamheden van de voorbereidende groep deskundigen op hoog niveau, die tot taak heeft aanbevelingen te doen over wezenlijke elementen van een toekomstig verdrag, onverminderd de nationale standpunten in toekomstige onderhandelingen.

- (8) De voorbereidende groep FMCT-deskundigen op hoog niveau zal een concrete bijdrage leveren aan de inspanningen op het gebied van nucleaire ontwapening en non-proliferatie. De Groep van regeringsdeskundigen ⁽¹⁾ en twee verslagen van de secretaris-generaal over dit onderwerp ⁽²⁾ hebben gewezen op de complexiteit van de kwestie en op onderwerpen die nadere analyse en bestudering door de lidstaten van de VN behoeven. De voorbereidende groep FMCT-deskundigen op hoog niveau zal verslag uitbrengen aan de Algemene Vergadering van de VN tijdens haar 73e zitting (in 2018).
- (9) Meer in het algemeen is splijtbaar materiaal dat een explosieve splijtingskettingreactie kan veroorzaken (zoals hoogverrijkt uranium of plutonium), een essentieel bestanddeel van kernwapens. De onmiddellijke aanvang en spoedige afronding van de onderhandelingen, in de CD, over een verdrag over het verbod op de vervaardiging van splijtbare materialen voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen is al geruime tijd een prioriteit voor de EU.
- (10) Een verdrag over het verbod op de vervaardiging van splijtbare materialen voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen zou een essentiële stap zijn in het scheppen van de voorwaarden voor een wereld zonder kernwapens. Op het gebied van nucleaire ontwapening wordt het FMCT beschouwd als een multilateraal instrument dat ter aanvulling op het non-proliferatieverdrag (NPV) en het Alomvattend Kernstopverdrag (CTBT) tot stand moet worden gebracht,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Overeenkomstig de strategie van de Europese Unie, die tot doel heeft de verdragen en -overeenkomsten inzake multilaterale ontwapening en non-proliferatie te handhaven, uit te voeren en te versterken, ondersteunt de Unie staten in de regio's Afrika, Azië-Stille Oceaan en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied om hen in staat te stellen deel te nemen aan het raadplegingsproces van de voorbereidende groep deskundigen op hoog niveau inzake het splijfstofproductiestopverdrag.
2. De projecten ter ondersteuning van de deelname van staten in Afrika, Azië-Stille Oceaan en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied aan het raadplegingsproces van de voorbereidende groep FMCT-deskundigen op hoog niveau bestaan, in aansluiting op maatregelen in overeenstemming met de EU-strategie, uit subregionale workshops, deskundigenvergaderingen, inhoudelijke ondersteuningsmaatregelen voor de lidstaten van de Verenigde Naties en het opzetten van een gegevensbank met relevante informatie en publicaties.
3. De projecten hebben ten doel:
 - de dialoog op regionaal niveau tussen de staten in Afrika, Azië-Stille Oceaan en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied te vergemakkelijken,
 - in de staten van deze regio's een gevoel van eigen verantwoordelijkheid voor deze kwestie te ontwikkelen,
 - de nationale behoeften en beleidsprioriteiten in de staten van deze regio's in kaart te brengen,
 - relevante regionale organisaties te betrekken bij de besprekingen over een verdrag over het verbod op de vervaardiging van splijtbare materialen voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen waarover in het kader van de ontwapeningsconferentie zal worden onderhandeld,
 - de regionale gevolgen van het proces te evalueren, evenals de rol die betrokken regionale en internationale organisaties in dat proces kunnen spelen,
 - een vergelijkende analyse te maken van de gevolgen van het proces voor elke regio,
 - de kennisoverdracht tussen de academische wereld, maatschappelijke organisaties en de VN-lidstaten inzake splijfstoffen te vergemakkelijken.
4. In de bijlage is een gedetailleerde omschrijving van de projecten opgenomen.

⁽¹⁾ A/70/81, Verslag van de Groep van regeringsdeskundigen die de opdracht heeft om aanbevelingen te doen over elementen die kunnen bijdragen aan een verdrag over het verbod op de vervaardiging van splijtbare materialen voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen, maar niet om erover te onderhandelen.

⁽²⁾ A/68/154, A/68/154/Add.1, A/71/140/Rev.1 en A/71/140/Rev.1/Add.1.

Artikel 2

1. De hoge vertegenwoordiger (HV) is verantwoordelijk voor de uitvoering van dit besluit.
2. De technische uitvoering van de in artikel 1, lid 2, bedoelde projecten wordt gedaan door het VN-Bureau voor ontwapeningszaken (Unoda) via de Geneefse afdeling en de Regionale Afdeling Ontwapening van het bureau, waar de drie regionale centra voor vrede en ontwapening in Afrika (UNREC), Azië en de Stille Oceaan (UNRCPD) en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied (UN-LIREC) deel van uitmaken. Unoda voert deze taak uit onder de verantwoordelijkheid van de HV. Daartoe treft de HV de nodige regelingen met Unoda.

Artikel 3

1. Het financieel referentiebedrag voor de uitvoering van de in artikel 1, lid 2, bedoelde projecten bedraagt 1 220 880,51 EUR.
2. De met het bedrag in lid 1 gefinancierde uitgaven worden beheerd overeenkomstig de procedures en voorschriften die van toepassing zijn op de algemene begroting van de Unie.
3. De Commissie ziet erop toe dat de in lid 1 bedoelde uitgaven correct worden beheerd. Daartoe sluit zij na de vaststelling van dit Raadsbesluit voor het referentiebedrag een financieringsovereenkomst met Unoda. In die overeenkomst wordt bepaald dat Unoda er zorg voor moet dragen dat de bijdrage van de Unie zichtbaar is in verhouding tot haar omvang.
4. De Commissie stelt alles in het werk om de in lid 3 bedoelde financieringsovereenkomst zo spoedig mogelijk na de inwerkingtreding van dit besluit te sluiten. Zij stelt de Raad in kennis van eventuele moeilijkheden in dat verband en van de datum van sluiting van de financieringsovereenkomst.

Artikel 4

1. De HV brengt aan de Raad verslag uit over de uitvoering van dit besluit, op basis van geregelde verslagen van Unoda. Deze verslagen vormen de basis voor de evaluatie door de Raad.
2. De Commissie verstrekt informatie over de financiële aspecten van de in artikel 1, lid 2, bedoelde projecten.

Artikel 5

1. Dit besluit treedt in werking op de datum waarop het wordt vastgesteld.
2. Dit besluit verstrijkt 36 maanden na de sluiting van de in artikel 3, lid 3, bedoelde financieringsovereenkomst. Het verstrijkt echter zes maanden nadat het in werking is getreden, indien op dat tijdstip geen financieringsovereenkomst is gesloten.

Gedaan te Brussel, 11 december 2017.

Voor de Raad
De voorzitter
F. MOGHERINI

BIJLAGE

1. DOELSTELLING

De staten moeten in een vroeg stadium van het proces de gevolgen van een toekomstig verdrag en de verhouding tot regionale instrumenten inzake kernwapenvrije zones, het non-proliferatieverdrag (NPV) en andere instrumenten volledig begrijpen. Het algemene doel van het nieuwe besluit van de Raad moet dan ook zijn financiering te verstrekken voor het opbouwen van een brede kennisbasis over een verdrag over het verbod op de vervaardiging van splijtbare materialen voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen of een splijtstofproductiestopverdrag (FMCT) in de internationale gemeenschap, om ervoor te zorgen dat alle VN-lidstaten in staat zijn volledig deel te nemen aan het raadplegingsproces en aan alle toekomstige onderhandelingen over een dergelijk verdrag in het kader van de ontwapeningsconferentie.

Betrokkenheid van de VN-lidstaten op regionaal niveau zal een aanvulling vormen op de informele overlegvergaderingen die door de voorzitter van de voorbereidende groep FMCT-deskundigen op hoog niveau in New York zullen worden gehouden, en aldus de kwantitatieve en kwalitatieve deelname van de staten verbeteren en het inclusieve karakter van de toekomstige onderhandelingen over een dergelijk verdrag in het kader van de ontwapeningsconferentie versterken.

De organisatie van een reeks (sub)regionale workshops zal het mogelijk maken binnen de regio's en tussen de regio's kennis en informatie te delen. De workshops zullen bestaan uit een combinatie van technische briefings en discussies over de gevolgen en het belang van deze toekomstige verdragen voor bestaande regionale regelingen. In de technische briefings door deskundigen ter zake zal nader worden ingegaan op de inhoudelijke vraagstukken met betrekking tot het FMCT, terwijl de discussies de deelnemers zullen aanzetten tot het afwegen van de regionale gevolgen en het regionale belang van een uiteindelijk verdrag.

De voorbereidende groep FMCT-deskundigen op hoog niveau zal verslag uitbrengen aan de Algemene Vergadering van de VN tijdens haar 73e zitting (in 2018). De Algemene Vergadering kan besluiten in deze kwestie verdere actie te ondernemen. Om de deelname van VN-lidstaten aan de besprekingen over dit onderwerp te ondersteunen, zal het project worden voortgezet tot het einde van de gewone zitting van de 74e zitting van de Algemene Vergadering (december 2019).

Het Bureau voor ontwapeningszaken van de Verenigde Naties (Unoda) heeft via de Geneefse afdeling en de Regionale Afdeling Ontwapening van het Bureau, waar het Regionaal Centrum van de Verenigde Naties voor vrede en ontwapening (Unrec) in Lomé (Togo) onder valt, alsmede het Regionaal Centrum van de Verenigde Naties voor vrede, ontwapening en ontwikkeling in Azië en de Stille Oceaan (UNRCPD) in Kathmandu (Nepal), en het Regionaal Centrum van de Verenigde Naties voor vrede, ontwapening en ontwikkeling in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied (UN-LiREC) in Lima (Peru), veel allemaal ervaring met het verlenen van steun aan staten en met het bevorderen van de dialoog over vraagstukken met betrekking tot nucleaire ontwapening en non-proliferatie in de eigen regio.

Er zullen deskundigen uit verschillende landen worden aangetrokken, op een brede geografische basis, vanuit regeringen en regionale organisaties, alsmede vanuit maatschappelijke organisaties, zoals het Internationaal Panel voor splijtstoffen (IPFM), het „Verification Research, Training and Information Centre” (Vertic), het Instituut voor veiligheidsstudies (ISS) en de academische wereld.

In doelstelling 16.8 van de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling van de VN wordt de noodzaak erkend van het: „Verruimen en versterken van de participatie van de ontwikkelingslanden in de instellingen van mondiaal bestuur”. De activiteiten in het kader van dit project kunnen derhalve bijdragen tot de verwezenlijking van deze doelstelling.

2. ACTIVITEITEN

2.1. Doelstellingen van de activiteiten

- de dialoog op regionaal en subregionaal niveau tussen de staten in de regio's Afrika, Azië-Stille Oceaan en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied te vergemakkelijken;
- de belanghebbende regionale organisaties bij de besprekingen over een FMCT te betrekken;
- het gevoel van eigen verantwoordelijkheid van alle staten ten aanzien van een toekomstig FMCT te bevorderen;
- de overdracht en toepassing van kennis over kwesties die relevant zijn voor het verbod op de vervaardiging van splijtbare materialen voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen tussen de academische wereld, maatschappelijke organisaties en lidstaten te vergemakkelijken.

2.2. Beschrijving van de activiteiten

Alle activiteiten zullen worden georganiseerd door Unoda via de Geneefse afdeling en de Regionale Afdeling Ontwapening van het Bureau, waar Unrec, gevestigd in Lomé (Togo) onder valt, alsmede door UNRCPD, gevestigd in Kathmandu (Nepal), en door UN-LiREC, gevestigd in Lima (Peru).

a) Subregionale workshops in Afrika, Azië en de Stille Oceaan en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied

Unoda zal zes subregionale seminars organiseren in de regio's Afrika, Azië en de Stille Oceaan en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied. Unoda zal één of twee tweedaagse subregionale workshops in elk van de regio's Afrika, Azië-Stille Oceaan en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied organiseren. De subregionale workshops focussen op hun respectievelijke regio's.

Aan de seminars zullen deskundigen uit de hoofdsteden van de landen uit de betrokken subregio's deelnemen, alsmede deskundigen uit de voorbereidende groep FMCT-deskundigen op hoog niveau, en deskundigen uit de Europese Unie, het maatschappelijk middenveld en de academische wereld.

Deze seminars zullen een aanvulling vormen op de open informele overlegvergaderingen die overeenkomstig Resolutie 71/259 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties door de voorzitter van de voorbereidende groep FMCT-deskundigen op hoog niveau in New York worden gehouden, en zullen de deelname van deskundigen uit de hoofdsteden van de lidstaten van de Verenigde Naties aan toekomstige FMCT-onderhandelingen vergemakkelijken.

b) Deskundigenvergaderingen met deskundigen van regionale organisaties

Het Unoda zal drie deskundigenvergaderingen organiseren met betrokken regionale organisaties in de regio's Afrika, Azië-Stille Oceaan en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, waaronder Abacc, Afcone, Opanal en het Regionaal Forum van de Asean, om leden van de voorbereidende groep FMCT-deskundigen op hoog niveau, deskundigen van regionale organisaties en deskundigen van maatschappelijke organisaties, waaronder het EU-Consortium non-proliferatie, Vertic, IPFM en ISS, bijeen te brengen ter voorbereiding op toekomstige FMCT-onderhandelingen en om de inbreng van regionale expertise en ervaring in deze onderhandelingen te faciliteren.

c) Inhoudelijke steun aan de lidstaten

Het Unoda zal naar aanleiding van de workshops maximaal zes verzoeken om inhoudelijke steun inwilligen van de lidstaten in de regio's Afrika, Azië-Stille Oceaan en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, daarbij rekening houdend met het geografisch evenwicht.

d) Gegevensbank van hulpmiddelen en bekendmaking van resultaten

Voor de duur van het project zal Unoda een speciale website ontwikkelen en onderhouden met relevante hulpmiddelen aan de hand waarvan staten zich kunnen voorbereiden op de toekomstige FMCT. Deze website zal ook worden gebruikt als gegevensbank voor staten, regionale organisaties, maatschappelijke organisaties en onderzoekers, en om interregionale communicatie te bevorderen.

Unoda zal maximaal twee Occasional Papers publiceren over de resultaten van de regionale workshops en de deskundigenvergaderingen met regionale organisaties.

2.3. Effect van de activiteiten

- De deelname van de staten uit de regio's Afrika, Azië-Stille Oceaan en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied aan onderhandelingen over een toekomstig FMCT wordt bevorderd.
- Bestaande regionale kennis en expertise over het verbod op de vervaardiging van splijtbare materialen voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen wordt ingebracht in de onderhandelingen over een toekomstig FMCT.
- Relevante hulpmiddelen worden beschikbaar gesteld aan toekomstige onderhandelaars en deskundigen uit staten, regionale organisaties, maatschappelijke organisaties en de academische wereld.

3. PARTNERS VOOR DE MAATREGELEN

- VN-systeem: Unoda via zijn Geneefse afdeling en de Regionale Afdeling Ontwapening, waar de drie regionale centra voor vrede en ontwapening in Afrika (Unrec), in Azië en de Stille Oceaan (UNRCPD) en in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied (UN-LiREC) deel van uitmaken.
- Regionale en subregionale organisaties: Abacc, Afcone, Opanal en het Regionaal Forum van de Asean.
- Niet-gouvernementele organisaties: EU-Consortium voor non-proliferatie, Vertic, IPFM, ISS.

4. AFSTEMMING MET INSPANNINGEN VAN DE UNIE

Op basis van de regelmatige feedback van Unoda over zijn activiteiten kan de Unie besluiten deze inspanningen uit te breiden met specifiek diplomatiek optreden gericht op bewustmaking van het belang om de aanhoudende impasse in de ontwapeningsconferentie te doorbreken en het belang om de onderhandelingen over het verdrag over het verbod op de vervaardiging van splijtbare materialen voor kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen (FMCT) in de ontwapeningsconferentie onmiddellijk aan te vangen en spoedig af te ronden, op basis van document CD/1299 en het daarin vervatte mandaat.

5. BEGUNSTIGDEN VAN DE ACTIVITEITEN

- Staten in de regio's Afrika, Azië-Stille Oceaan en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied.
- Leden van de voorbereidende groep FMCT-deskundigen op hoog niveau.
- Groep van regeringsdeskundigen inzake controle op nucleaire ontwapening.
- Maatschappelijk organisaties in de regio's Afrika, Azië-Stille Oceaan en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied die zich inzetten voor nucleaire ontwapening en non-proliferatie.

6. PLAATS

De subregionale seminars worden georganiseerd bij de regionale centra of bij een regionaal kantoor van de Verenigde Naties in de betreffende subregio, teneinde de deelname van nationale deskundigen uit de hoofdsteden te vergemakkelijken.

De deskundigenvergaderingen worden gehouden bij de regionale organisaties of de regionale centra.

Inhoudelijke steun aan de lidstaten zal in de hoofdsteden worden verleend.

7. LOOPTIJD

De geraamde looptijd van het project bedraagt in totaal 36 maanden.
